

ปัจจัยเสี่ยงต่อภาวะรุนแรง จากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19

พว. วศิน จิริสานต์

อายุรแพทย์โรคระบบหายใจและเวชบำบัดวิกฤติโรคระบบการหายใจ

ในปลายปี 2019 ได้พบเชื้อ coronavirus สายพันธุ์ใหม่ที่เป็นสาเหตุของโรคปอดในประชากร ที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน หลังจากนั้นเชื้อไวรัสนี้ได้แพร่กระจายทั่วประเทศจีนและทั่วโลกในเวลาต่อมา โดยองค์การอนามัยโลก หรือ WHO ได้ตั้งเรียกชื่อโรคที่เกิดจากไวรัสที่ค้นพบนี้ว่า โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือโควิด-19

อาการของการติดเชื้อโควิด-19 มีตั้งแต่ ตัวโรคที่ไม่รุนแรง (mild disease) คือ กลุ่มที่ไม่มีอาการ จนถึง อาการปอดอักเสบเล็กน้อย ส่วนตัวโรคที่รุนแรง (severe disease) คือ กลุ่มที่มีอาการเหนื่อย มีภาวะออกซิเจนในเลือดต่ำ และมีภาวะปอดอักเสบมากกว่า 50% ของเนื้อปอดภายใน 24-48 ชั่วโมง

โดยจากรายงานของ CDC ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ได้เก็บข้อมูลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด-19 ประมาณ 1.3 ล้านคน พบว่า ผู้ป่วยติดเชื้อโควิด-19 ที่ต้องรักษาตัวในโรงพยาบาล หอผู้ป่วยวิกฤต และเสียชีวิต คิดเป็นจำนวน 14%, 2% และ 5% ของจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด

ปัจจัยเสี่ยงต่อภาวะรุนแรงจากการติดเชื้อไวรัส โควิด-19

• อายุ

จากการศึกษารวบรวมข้อมูลในหลายการศึกษา พบว่า อายุที่เพิ่มมากขึ้นเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญในการดำเนินโรคที่รุนแรงจากการศึกษาในประเทศจีน พบว่า ผู้ป่วยโควิด-19 ที่มีอาการทางเดินหายใจและมีข้อบ่งชี้รับการรักษาในโรงพยาบาล เมื่อแบ่งตามช่วงอายุจะพบว่า ผู้ป่วยที่มีอายุ 20-29 ปี, 50-59 ปี และอายุเกิน 80 ปี ได้รับการรักษาเป็นผู้ป่วยใน คิดเป็นร้อยละ 1%, 4% และ 18% ตามลำดับ ซึ่งพบว่าอัตราการดำเนินโรคที่รุนแรงสูงขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้น

อายุที่เพิ่มมากขึ้นจะมีความสัมพันธ์กับการเพิ่มอัตราการเสียชีวิตด้วยเช่นเดียวกัน จากการศึกษาในประเทศอังกฤษ พบว่า อัตราการเสียชีวิตในผู้ป่วยโควิด-19 ที่อายุมากกว่า 80 ปี จะสูงมากกว่า 20 เท่า เมื่อเทียบกับผู้ป่วยที่มีช่วงอายุ 50-59 ปี

แต่ในผู้ป่วยเด็กและวัยรุ่นที่ติดเชื้อโควิด-19 พบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มที่ไม่มีอาการ จนถึงอาการปานกลาง และมีเพียง 2% เท่านั้น ที่มีอาการรุนแรง

● โรคประจำตัวหรือภาวะโรคร่วม

ภาวะโรคประจำตัวหรือภาวะโรคร่วม ที่มีความสัมพันธ์กับอาการรุนแรงของการติดเชื้อโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ภาวะโรคหลอดเลือดหัวใจ เบาหวาน โรคถุงลมโป่งพอง หรือภาวะโรคปอดโรคมะเร็ง ภาวะไตเสื่อมเรื้อรัง ผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายอวัยวะ ภาวะอ้วน และการสูบบุหรี่

จากการวิเคราะห์ ผู้ป่วยติดเชื้อโควิด-19 จำนวนประมาณ 3 แสนคน ในประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า อัตราการเสียชีวิตในกลุ่มผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัวเมื่อเทียบกับกลุ่มที่ไม่มีโรคประจำตัวพบว่าสูงกว่าถึง 12 เท่า

● ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ

ค่าผลตรวจทางห้องปฏิบัติการหลายชนิดนั้น สามารถเป็นตัวบ่งบอกถึงภาวะการดำเนินโรคที่รุนแรงของภาวะการติดเชื้อโควิด-19 เช่น ภาวะ lymphopenia (<800/microL), ภาวะ thrombocytopenia, การเพิ่มขึ้นของค่าการทำงานของตับ (liver enzymes), การเพิ่มขึ้นของค่า LDH (>245 units/L), การเพิ่มขึ้นของค่า C-reactive protein (CRP) (>100 mg/L), การเพิ่มขึ้นของค่า interleukin-6 (IL-6) และการเพิ่มขึ้นของค่า D-dimer (>1000 ng/mL)

● สิ่งส่งตรวจไวรัส

จากการศึกษาพบว่า ในส่วนปริมาณเชื้อไวรัส (viral RNA level) จากสิ่งส่งตรวจทางเดินหายใจไม่พบความสัมพันธ์ชัดเจนกับระดับความรุนแรงของโรค แต่การพบเชื้อไวรัสในกระแสเลือดนั้น จะพบว่ามีความสัมพันธ์กับความรุนแรงของตัวโรค รวมทั้งอัตราการเสียชีวิตร่วมด้วย

Reference

- Centers for Disease Control and Prevention. 2019 Novel coronavirus, Wuhan, China. Information for Healthcare Professionals. <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-nCoV/hcp/index.html> (Accessed on February 14, 2020).
- Stokes EK, Zambrano LD, Anderson KN, et al. Coronavirus Disease 2019 Case Surveillance - United States, January 22-May 30, 2020. *MMWR Morb Mortal Wkly Rep* 2020; 69:759.
- Verity R, Okell LC, Dorigatti I, et al. Estimates of the severity of coronavirus disease 2019: a model-based analysis. *Lancet Infect Dis* 2020; 20:669.
- Williamson EJ, Walker AJ, Bhaskaran K, et al. Factors associated with COVID-19-related death using OpenSAFELY. *Nature* 2020; 584:430.
- Petrilli CM, Jones SA, Yang J, et al. Factors associated with hospital admission and critical illness among 5279 people with coronavirus disease 2019 in New York City: prospective cohort study. *BMJ* 2020; 369:m1966.
- Wu C, Chen X, Cai Y, et al. Risk Factors Associated With Acute Respiratory Distress Syndrome and Death in Patients With Coronavirus Disease 2019 Pneumonia in Wuhan, China. *JAMA Intern Med* 2020; 180:934.
- To KK, Tsang OT, Leung WS, et al. Temporal profiles of viral load in posterior oropharyngeal saliva samples and serum antibody responses during infection by SARS-CoV-2: an observational cohort study. *Lancet Infect Dis* 2020; 20:565.

MIMS

DOCTOR

YOUR MOST TRUSTED SOURCE OF HEALTHCARE INFORMATION IN ASIA

THAILAND

SEPTEMBER 2021

MIMS DOCTOR

THAILAND SEPTEMBER 2021

YOUR MOST TRUSTED SOURCE OF HEALTHCARE INFORMATION IN ASIA

mRNA มือปราบ เดลต้า

ไฮไลต์จากการประชุม
APA, AAN, EULAR, WCPGHAN

สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม

